

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

תפילות מודרכות

בתי-חב"ד ברחבי הארץ הקימו עשרות מנייני-תפילה מיוחדים ליום-הכיפורים, בעבור הציבור שאינו רגיל ללכת לבית-הכנסת במשך כל ימות השנה. מתברר שבבתי-הכנסת הרגילים כמעט אין מקומות פנויים, ויש הנרתעים מללכת אליהם בגלל המבוכה הכרוכה באי-ההתמצאות בסדרי התפילה. לשם כך הוקמו 'בתי-הכנסת הפתוחים', שקהל המתפללים בהם הוא בדיוק מי שאינם מבקרים בבתי-כנסת בקביעות. שליחי חב"ד גם נותנים לציבור הסבר מסודר לאורך התפילה. נראה כי 'בית-הכנסת הפתוח' הגדול ביותר מתקיים באשדוד. שם מצפים לבואם של 1200 (!) מתפללים, רובם עולים מחבר המדינות, ובהם צעירים רבים.

שולחן שבת לכל השנה

בעקבות ההצלחה הגדולה של הסדרה **שולחן שבת**, בת חמשת הכרכים, שמגישה אוצר בלום של שיחות ורעיונות לפרשיות השבוע, מעובדים מתורתו של הרבי מליובאוויטש - הופיע עכשיו כרך חדש, המקיף את כל מעגל השנה. בכרך הזה שלוש שיחות לכל פרשה (במקום שלוש-עשרה בסדרה המלאה), אבל היתרון הוא שבכרך אחד יש שיחות ורעיונות לכל השנה כולה. השיחות הללו הופיעו במקורן במדור 'שולחן שבת' בשיחת השבוע. טל' 704120-700-1.

לוח הלכה יומית

הופיע לוח ההלכה היומית בשולחן-ערוך אדמו"ר הזקן לשנת תשס"ח. המוני יהודים בעולם כולו לומדים בכל יום הלכה אחת, ובמהלך השנים מסיימים את כל השולחן-ערוך. את הלוח אפשר להשיג בטלפון 6883250-08.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
6:38	7:15	7:01	6:34
7:35	8:12	7:52	7:28

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל' 03-9607588 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

מה קורה לנו ביום-הכיפורים

כשמגיע יום-הכיפורים אנו נזכרים שבעצם אנחנו יהודים ומקומו בבית-הכנסת. זה הרגע שבו אנחנו רוצים בכל ליבנו ונפשנו פשוט להיות יהודים

של רגע ושוכחים את המכנה המשותף העמוק שמחבר אותנו. כשמגיע יום-הכיפורים אנו מתעשתים ופתאום ברור לנו שבעצם כולנו עם אחד ומאוחד.

תורת החסידות מנסה להחדיר תפיסה זו למוחנו ולליבנו. נטייתנו הטבעית היא לשפוט אנשים על-פי התנהגותם החיצונית. רק הקב"ה הוא בוחן כליות ולב, ואילו אנחנו רואים מעשים ושומעים דיבורים, ועל-פי זה קובעים את התייחסותנו לבני-האדם. אנו נדרשים למאמץ כדי להבחין במהויות האמיתיות המסתתרות מאחורי ה'הצגה' הגדולה.

לחפש את היהלום

גדולי החסידות המשילו זאת ליהלום יקר-ערך שנפל לבוץ וכוסה בשכבה עבה של אבק ורפש. מי שמביט בו במבט שטחי, ימהר להשליכו הצידה, כגוש עפר חסר-ערך; אבל מי שידוע את האמת, יחזיק בגוש עפר זה בהתרגשות, בידעו שבפנים טמון האוצר היקר. האבק והרפש אינם אלא שכבה חיצונית, אבל מאחוריהם מצוי היהלום הזוהר.

כזה הוא כל יהודי, יהיה מי שיהיה. בתוך נפשו הוא היהלום יקר. הנקודה היהודית זוהרת ומאירה בתוך נפשו, גם אם כל ימות השנה הוא מתנכר לה ואף נלחם בה. הוא עשוי להציג כלפי סביבתו, ולפעמים אף כלפי עצמו, את שכבות האבק והרפש. אבל אל-לנו ללכת שולל אחר ההסוואה. עמוק בפנים מצויה הנקודה היהודית היקרה מפי.

כך גם במישור האישי. השגרה של כל ימות השנה מסיחה את דעתנו מהעיקר. מירוץ החיים סוחף אותנו, ולעיתים אנו שוקעים בבעיות של כאן ועכשיו עד שאנו שוכחים מי אנחנו באמת. אבל כשמגיע יום-הכיפורים אנו נזכרים שבעצם אנחנו יהודים ומקומו בבית-הכנסת. אנחנו באים בראש מורכן, בהרגשה של היטהרות והזדככות, פולטים אנחה אמיתית ורוצים בכל ליבנו ונפשנו פשוט להיות יהודים.

שההרגשה המופלאה הזאת תלווה אותנו כל השנה. חתימה טובה.

בכל שנה ביום-הכיפורים אנו שואלים את עצמנו, מי אנחנו באמת. החברה השסועה והמפולגת של כל ימות השנה, או החברה הנינוחה, האהובה והמפוייטת של יום-הכיפורים. מדינה של מלחמות דת, או מדינה שלמה המושבתת ועומדת מלכת, תופעה שאין לה אח ורע בעולם כולו.

ביום-הכיפורים אנחנו שונים. מפייסים איש את רעהו, מקבלים עלינו החלטות טובות. אנשים שכל ימות השנה לא ביקרו בבית-הכנסת ולא חשו צורך לקיים מצוות, באים להתפלל ולהזיל דמעה בתפילת 'כל נדרי' ו'נעילה'. אז מי אנחנו באמת? האם מהותנו האמיתית באה לידי ביטוי בשגרה היום-יומית או בדמות שאנו לובשים ביום-הכיפורים?

התחפושות יורדות

ובכן, האמת הפנימית שלנו פורצת ומתגלה דווקא ביום-הכיפורים, ואילו כל השנה זו הצגה אחת גדולה. היא גדולה משום ששחקן בהצגה משחק בדרך-כלל למען הקהל, ואילו כאן המשחק מושלם כל-כך, עד שהשחקנים עצמם משתכנעים שהדמות שהם לובשים היא דמותם האמיתית. לשם כך אנו זקוקים ליום-הכיפורים, כדי להיזכר שבעצם כל זה משחק, ואילו במהותנו האמיתית הננו שונים לחלוטין.

בדרך זו יש המפרשים את המאמר שיום-הכיפורים הוא כְּפּוּרִים, כמו פורים. כשם שבפורים אנחנו נוהגים להתחפש ולובשים דמויות שונות ומשונות, כך יום-הכיפורים חושף את התחפושות של כל ימות השנה. כל השנה אנחנו מתחפשים ולובשים דמויות כאלה ואחרות, אבל כל אלה אינן אלא תחפושות, וביום-הכיפורים נופלות המסכות ונחשפת הנקודה היהודית הפנימית.

יום-הכיפורים הוא רגע האמת שלנו. ביום הזה אנו חושפים את האמת הפנימית שלנו. היום הזה מביא לידי ביטוי את העובדה שכל השנה אנו מזייפים ונגררים אחר דברים שאינם אמיתיים. כל המריבות, המחלוקות והקרעים הם חלק מהזיוף. אנו נסחפים אחר עימותים

ראש-השנה של הרוחניות

נעשים מתוך הכרה פנימית ולשמם, לשם השם.

חיבור גשמיות ורוחניות

יתרה מזו: יום-הכיפורים אף נותן לנו כוח שההתעסקות בעניינים הגשמיים לא תפריע לחיים הרוחניים. יהודי נזקק לאכילה ולשתייה ולשאר צורכי הגוף, אבל הדבר אינו צריך להפריע לעבודה הרוחנית, לתפילה, ללימוד התורה ולקיום המצוות. להפך, הוא מרגיש שחייו הגשמיים נובעים מהחיים הרוחניים, כשם שביום-הכיפורים העיניו עצמו נותן כוח וחיים.

כך נפגשים יחדיו שני העניינים הללו, של ראש-השנה ויום-הכיפורים. הקב"ה רוצה דווקא את החיבור בין הגשמיות והרוחניות, בין הגוף והנשמה, עד שאי-אפשר להפריד ביניהם. יהודי אוהב את ה' בליבו הגשמי, לומד תורה בשכל שבמוחו, מקיים מצוות באיבריו הגשמיים, כי השלמות של יהודי היא דווקא החיבור בין השניים.

(ספר השיחות תשמ"ח כרך א, עמ' 5)

משמעות הדברים היא, שראש-השנה הוא ה'ראש' של ההיבטים הגשמיים של היהודי, וכך גם נאמר שעיקר הדין בראש-השנה הוא על הדברים הגשמיים; ואילו יום-הכיפורים הוא ה'ראש' של ההיבטים הרוחניים בחייו של יהודי.

כוח לחיים

ראש-השנה מעניק ליהודי התעוררות וכוח לתשובה ולקבלת-עול-מלכות-שמים גם בחייו הגשמיים. אדם עלול לחשוב בטעות שקבלת-עול-מלכות-שמים אינה נחוצה כל-כך בשעה שהוא אוכל ושותה ועוסק בענייני פרנסתו או בפעילות גשמית אחרת. ראש-השנה מלמד אותנו שגם בעשייה הזאת עלינו להיות חדורים בקבלת-עול-מלכות-שמים, ואז הדברים ייעשו לשם שמים, ועד שהם-עצמם יהיו חלק מעבודת הבורא.

יום-הכיפורים מעניק התעוררות וכוח לתשובה ולקבלת-עול-מלכות-שמים בחלק הרוחני של החיים. כשיהודי מתפלל, לומד תורה ומקיים מצוות - אין הוא עושה זאת כמצוות אנשים מלומדה, לצאת ידי חובה בלבד, אלא הדברים

משותף לראש-השנה וליום-הכיפורים ששניהם נקראים 'ראש'. ראש-השנה, כשמו כן הוא, הראש של השנה, אך גם יום-הכיפורים מכונה בנביאים 'ראש השנה' - הנביא יחזקאל מספר על נבואה שקיבל "בראש-השנה בעשור לחודש". אם-כן, גם יום-הכיפורים ("בעשור לחודש") מכונה "ראש-השנה".

ההבדל בין שני הימים הללו גלוי לעין: בראש-השנה אסור להתענות, ולהפך, מצווה לאכול ולשתות בו, ואף לאכול "בשר שמן... וכל מיני מתיקה". לעומת זאת, יום-הכיפורים הוא יום תענית ועינוי הגוף, שבו אנו נמנעים מאכילה ומשתייה ומצרכים גופניים אחרים.

שני 'ראשים'

הבדל זה משקף את השוני בין הימים האלה: בראש-השנה יש הדגשה על הדברים הגשמיים, וממנו אנו מקבלים את השפע הגשמי לכל השנה כולה. לעומת זאת, ביום-הכיפורים ההדגשה היא על הדברים הרוחניים. אנו מתעלים ביום הזה לדרגה גבוהה כל-כך של רוחניות, שאפילו הגוף הגשמי מקבל את חיותו מהצום ומהעינוי.

מן המעיין יום-הכיפורים | מאת הרב אליעזר ברוד

אמרת השבוע

סלחן ומחלן

רבי ישראל מרוז'ין נסע פעם אחת לאודסה, על-פי הוראת רופאיו. בהיותו שם נודע לו על יהודי שהתפקד ויצא לתרבות רעה. הזמינו הצדיק אליו ושכנעו לחזור עמו לרוז'ין, והבטיח להנחותו כיצד לחזור בתשובה.

יום אחד ראה הצדיק כי היהודי עצוב מאוד. שאלו לפשר עיבובו והאיש ענה: "חטאתי כל-כך, וחזרתי וחטאתי גם אחרי שמדי פעם התעוררתי לשוב בתשובה. איך יקבל הקב"ה את תשובתו של חוטא כמוני?!"

אמר לו רבי ישראל: "בתפילת יום-הכיפורים אנו אומרים - 'כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל'. 'סלחן' ומחלן' פירושו, שהקב"ה עוסק בכך בתמידות. גם אם האדם חוטא ומתחרט ושוב חוטא וחוזר חלילה - בכל-זאת הקב"ה סולח ומחל בכל פעם מחדש".

הכיפורים בין מנחה לנעילה שלוב ידיים ושקוע עמוק במחשבותיו עד שבגלל יגיעת המוח הייתה נוטפת זיעה מקצה כובע השטריימל שחבש. אמר על כך הרבי הרש"ב: ידוע גודל מוחו של הרבי האמצעי, ואם-כן אפשר לשער מה פעל באותה שעה.

איך מכים

החסיד רבי שמואל-בצלאל היה אומר: כשאוברים 'אשמנו' היו צריכים להכות על הלב במקל יבש ולא ביד, כי כשמכים ביד היצר הרע חושב שמלטפים אותו...

יום כללי

יום-הכיפורים כולל את כל השנה כולה. כל שעה ודקה מהיום הקדוש הזה כוללות כמה וכמה ימים מימי השנה.

(אור המאור)

להתחיל עכשיו

הרבי הריי"צ מליובאוויטש סיפר: פעם אחת, למחרת יום-הכיפורים, נכנסתי אל אבי, הרבי הרש"ב, ושאלתי: "ומה עכשיו?". ענה לי: "עכשיו צריך להתחיל לעשות תשובה".

הסליחה כמו הבקשה

"ויאמר ה' סלחתי כדבריך" (במדבר יד, כ). "כדבריך" - במידה ובאופן שאתה מבקש אותי, כך אני מודד את סליחתי כלפיך.

(בוציא דנהורא)

אושר גדול

אם יום-הכיפורים היה חל פעם בשבעים שנה, זה היה אושר גדול שיש יום שבו נמחלים לאדם כל עוונותיו. עכשיו שיום-הכיפורים הוא בכל שנה, כמה גדול האושר!

(רבי ישראל מסלנט)

אפשר לרוקן

"הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלימה" (מן התפילה). כל העבירות שעשינו אינן מתוך זה שכוח הרע מוטבע בנו, אלא הרינו ככלי שמילאוהו כלימה, אך אפשר לרוקנו והוא יישאר נקי כבתחילה.

(רבי שלום מבלז)

יגיעת המוח

האדמו"ר ה'אמצעי' מליובאוויטש היה יושב ביום

כל־נדרי ביער

ימים וחדושים עוברים עליו בשוחות הבוציות של שדה הקרב. הוא שוכב ללא נייע, הרובה דרוך אל מול האויב הגרמני, הנמצא עשרות מטרים ממנו. הוא חושב על אשתו ושלושת ילדיו. המחשבה עליהם נותנת לו כוח לשרוד ולעבור את אימי המלחמה.

כבר שנה ניטשת המלחמה העקובה מדם בין הכוחות הרוסים לגרמנים. רבבות צעירים כבר שילמו בחייהם. הכוחות שקולים, וסוף הקרבות אינו נראה באופק.

הפוגה קצרה ממטחי האש. חילופי משמרות. ר' זלמן ברונשטיין זוחל בזהירות אל הבונקר, משתרע על דרגש עץ ומנסה להירדם, בטרם יזעיקו אותו לשוב לעמדתו.

פתאום נכנס לבונקר קצין רוסי, מפזם שיר־לכת, ומתחיל להתגלח. ר' זלמן פקח את עיניו. הוא התקשה להבין מדוע החליט הקצין להתגלח דווקא באוהל החיילים הזוטרים. יותר מזה הפריע לו הזיוף הבוטא בשיר. הוא לא התאפק: "חבר קצין, השיר המקורי מושר קצת אחרת..."

מופתע פנה אליו הקצין: "מכיר אתה את השיר? אם־כן, אתה חייב לשיר אותו, אני אינני לא יכול בלעדיו". לא הועילו הסבריו של ר' זלמן שבמצב רוחו הנוכחי אין הוא מסוגל לשיר. הוא נאלץ לשיר את שיר־הלכת העליון, כשהקצין מאזין בהנאה גלויה.

כשסיים, החל הקצין לרטון על הצבא הרוסי: "איך שלחו זמר מחונן כל־כך לחזית? זה עוול לא־יכוּפּר. עוד היום אני מעלה את העניין במפקדה".

ר' זלמן שב לשגרת המלחמה ושכח את כל העניין. עברו עוד ימים של קרבות, שמהם ניצל בניסים. בזמנים האלה שם לנגד עיניו את דמות רבו, הריי"צ מליובאוויטש, וחש ביטחון מהידיעה שהרבי מתפלל לשלמו.

יום אחד עברה קריאה במכשירי הקשר: "מי כאן הזמר ברונשטיין?". הוא התייצב מיד לפני קצין הבונקר והלה הודיע לו: "קיבלתי פקודה להעבירך מיד למפקדה. קח את חפציך וחל לשם. אבל היזהר! כל תנועה לא־נכונה עלולה להיות גורלית".

בלב מלא חשש עשה ר' זלמן את הדרך באדמה הבוצית. רק כאשר הועבר אל קציני התרבות, הממונים על המקהלה הצבאית, קישר זאת לדבריו של אותו קצין, שלפניו שר את שיר־הלכת.

עם הלהקה עבר ר' זלמן מבסיס לבסיס. המפקדים היו לחבריו הטובים, ובמיוחד היה מקור גאוה לחיילים היהודים. באחד הקונצרטים אף קיבל פתק מקצין יהודי ובו בקשה לשיר "משהו ביידיש". הוא אכן שר לפניהם שיר יהודי, שהזכיר להם את יהדותם.

עתה נדרש להציג קונצרט זוטא לפני המפקדים הבכירים. הוא ידע שעתידו תלוי במידת הצלחתו, והחל לשיר שוב את שיר־הלכת הרוסי. הקצינים יצאו מכליהם מהתפעלות. הם החלו לריב עליו, ולבסוף מצאו הסדר שיאפשר לשלבו בהופעות לפני פלוגות רבות.

תאריך ההופעה הבאה כבר נקבע. זו תהיה אחת ההופעות החשובות ביותר, לפני מאות רופאים צבאיים. התאריך: היום הקדוש, יום־הכיפורים... לר' זלמן היה ברור שלא יקיים הופעה ביום־הכיפורים.

בבוקר היום הקדוש ביקש ר' זלמן למסור למנהל המוזיקלי, כי תקפו אותו כאבים עזים בראשו ובגרונו, וכי לא יהיה מסוגל לשיר היום. המנהל ניסה ללחוץ עליו אך לשווא. באין־ברירה התקיימה ההופעה בלעדיו.

ר' זלמן ישב בחדרו, שקוע בתפילת יום־הכיפורים, ממה שזכר על־פה. אחריה החל באמירת פרקי תהילים. ברקע נשמעה שירת הזמרים ונגינת התזמורת הצבאית.

לפתע התדפקו על דלתו שלושה קצינים בכירים. "אתה הזמר ברונשטיין? שאלו, ומיד המשיכו: "יודע אתה איזה יום היום?" ר' זלמן נחרד, אך אזר עוז וענה בביטחה: "כן, יום־הכיפורים".

פניהם התרככו ותחניה שקטה נשמעה מהם: "היודים אכזרו. תוכל לשיר לפנינו כמה קטעים מתפילות היום הקדוש?". נרגש ענה להם ר' זלמן: "איך אוכל לשיר וְרַשְׁמִית אינני מסוגל לשיר..."

לקצינים היה רעיון. מאחורי המחנה שכן יער עבות. שם יוכלו לשמוע את התפילה והשירה באין־מפריע. ר' זלמן חש בהתרגשות שאחזה בהם, והבין כמה הם משתוקקים להיזכר בבית אבא, בחיים היהודיים שטעמו בילדותם.

שם, ביער, תחת עץ עבות, עומד לו ר' זלמן מול שלושת הקצינים, עוצם את עיניו ומתחיל לזמר את תפילת 'כל נדרי', בניעימה המסורתית. "על דעת המקום... אנו מתירין להתפלל עם העבריינים..."

הוא מסיים את 'כל נדרי' וממשיך ב'נתנה תוקף'. תפילתו מתגלגלת בדבקות, וכל מילה ומילה מקבלת משמעות רבת־עוצמה. באמצע המלחמה, כשהעתיד לא ידוע, עומדות ביער שלוש נשמות יהודיות, והניצוץ שבהן בוער בלהט קדושת היום.

ר' זלמן סיים בקטע מקדושת מוסף: "שמע ישראל, הוא אלו־קינו... הוא יושיענו ויגאלנו", ואז פקח את עיניו. הוא ראה מראה שלא שכח כל ימיו: שלושת הקצינים הקשוחים עמדו שפופים, בעיניים עצומות, והתייפחו כילדים. "מי יודע", חשב בליבו, "אם לא לשם כך שלחה אליי ההשגחה העליונה את הקצין בבוקר אותו יום, שם בבונקר..."

(ר' זלמן ברונשטיין עלה לארץ אחרי המלחמה והיה ממייסדי כפר־חב"ד. בימים הנוראים היה עובר לפני התיבה בבית־הכנסת המרכזי בכפר. נפטר לפני כשלוש שנים)

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

המשיח שבנו

נאמר בספרים שכל יהודי יכול לקרב את הגאולה, וזאת משום שבכל יהודי מצוי 'ניצוץ משיח'. כשהיהודי מגלה וגואל את ה'ניצוץ משיח' שבקרבו, הוא מביא גאולה לעצמו, ובהיותו חלק מעם־ישראל - גם מקרב את הגאולה הכללית.

ה'ניצוץ' הזה מכונה בשפת הקבלה והחסידות 'חידה' שבנפש. המושג הזה מופיע לראשונה במדרש־רבה (יד,א): "חמישה שמות נקראו לה (לנשמה) - נפש רוח נשמה יחידה חיה" (בחסידות הסדר הוא 'חיה' ואחר־כך 'חידה'). אלה לא רק שמות ומילים נרדפות, אלא חמישה רבדים שקיימים בנשמה; חמש דרגות, זו למעלה מזו.

שלוש הדרגות הראשונות - 'נפש', 'רוח', 'נשמה' - הן הרבדים הגלויים והנתפסים של הנשמה. 'נפש' זו הדרגה שמחיה את הגוף ואת כוחות העשייה. 'רוח' קשורה לתחום הרגשות. 'נשמה' היא המקור לכוחות השכליים של האדם. למעלה מזה עומדות הדרגות 'חיה' ו'חידה', שאין להן לבוש מוגדר. הן בבחינת רבדים על־שכליים, בלתי־מוגבלים ואין־סופיים שבנשמת היהודי.

איך מגלים

בדרך־כלל האדם עובד את ה' באמצעות הדרגות הנמוכות יותר של הנשמה. רוב בני־האדם עובדים את ה' באמצעות ה'נפש' - בעשייה בלבד. יהודים בעלי דרגה עובדים את ה' גם באמצעות ה'רוח' - מתוך אהבת ה' ויראתו. למעלה מזה הם מי שעובדים את ה' על־ידי ה'נשמה' - מתוך התבוננות שכלית שמולידה רגשות של אהבה ויראה.

אך עבודה זו, מעצם מהותה, היא מוגבלת. מכיוון שהכוחות 'נפש', 'רוח' ו'נשמה' הם כוחות מוגדרים ומוגבלים, ממילא גם עבודת ה' הנובעת מהם מדודה ומוגבלת. לכן יכולים לחול בה שינויים ועליות וירידות.

הכוחות העליונים יותר שבנשמה - 'חיה' ו'חידה' - בלתי־מושגים בדרך־כלל. הם מבטאים את היכולת הבלתי־מוגבלת של האדם - את יכולתו להתרומם מעל מגבלות הטבע והבריאה. לכן אלה כוחות עמוקים מאוד, שרק באמץ רב אפשר להגיע אליהם. ובין שני הכוחות הללו עצמם, 'חידה' היא בלתי־מושגת כלל.

דרגת ה'חידה' אינה מתגלה (במודע) במהלך החיים השגרתי. היא באה לידי ביטוי כאשר מנסים לפגוע בעצם הקשר של יהודי עם הקב"ה. למשל, כשמעמידים יהודי בניסיון של עבודה־זרה. אוראז מתגלה דרגת ה'חידה', מתעוררת נקודת היהדות, ומביאה את האדם לידי מסירות־נפש בפועל.

יום הגילוי

זה ה'ניצוץ משיח' שטמון בכל יהודי. כאשר מתגלה ניצוץ זה, זוכה האדם לגאולה פרטית. הוא נגאל מכל המגבלות הטבעיות, מכל ההרגלים וההשפעות החיצוניות והפנימיות, ומצליח לממש במלוא השלמות את רצונותיה של נשמתו.

וכשם שדרגת ה'חידה' שבנפש כל יהודי היא 'ניצוץ משיח', כך דרגת ה'חידה' הכללית של עם־ישראל - אותה נשמה כללית גדולה ואין־סופית, שהיא ה'עצם' של כל נשמות ישראל - היא נשמת משיח. כאשר נשמה זו מתגלה בגופו של משיח־צדקנו, באה הגאולה הכללית. וככל שיותר יהודים מגלים את עצם נשמתם, את 'ניצוץ משיח' שבקרבם, כך מתקרבת התגלותה של נשמת משיח הכללית.

לכך יש קשר מיוחד ליום־הכיפורים. זה היום היחיד בשנה שבו מתפללים חמש תפילות, כנגד חמש הדרגות שבנשמה. התפילה החמישית, תפילת 'נעילה', מכוננת כנגד ה'חידה', ובה ניתן לכל יהודי כוח מיוחד לגלות את עצם נשמתו, את ה'ניצוץ משיח' שבקירבו. כאשר ישמח יהודי מכריז בסוף התפילה: "שמע ישראל", "ה' הוא האלוקים" - ברגע זה מאירה בו ה'חידה' שבנפשו וזו עת רצון מיוחדת להביא את הגאולה האמיתית והשלמה.

משאית התחמושת הותכה והוא ניצל

במיטה, במרכז הרפואי, כשהוא סובל מכוויות בכל הגוף, היה לשלמה הצעיר זמן רב למחשבות. "קראתי אל השם. היה ברור לי שאם אצא מהמצב הנורא הזה אעשה משהו. עדיין לא ידעתי מה אוכל לעשות, אבל החלטתי שאעשה דבר-מה לאות תודה לקב"ה על חסדיו", הוא אומר.

כשהרב שלמה צדוק יושב ולומד עם ילדים את הקריאה בתורה, על-פי מסורת עדת תימן, הוא יודע שהכול מתחיל ביום-הכיפורים תשל"ד, שבו פרצה המלחמה הקשה. בקושי הספיק לסיים את תפילת מוסף, בבית-הכנסת 'תפארת אחים' בבני ברק, וכבר מצא את עצמו על רכב צבאי הדוהר למחנה נתן, ומשם דרומה, לעין-עבדת.

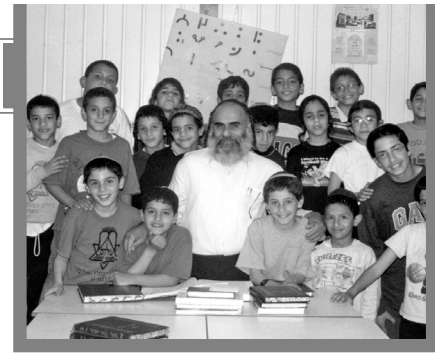
להיות 'מורי'

כשהחלים מהפציעה הקשה, עבר להתגורר ברמת-עמידר ברמת-גן. "הקב"ה זימן אותי לדירה שמעל הרב שלום קורח, שהיה 'מורי' ולימד ילדים תימנים את כללי הקריאה והמסורת. הוא רצה לפרוש והפציר בי למלא את התפקיד. סירבתי. לא חשבתי שאני מתאים. יום אחד הבטחתי לו לנסות חודש אחד, רק כדי שאוכל להוכיח לו שאני מתאים.

"העלו אותי על משאית ריאו, שעליה הועמסו פגזי הוביצר 155 מ"מ, ועם התחמושת הזאת דהרתי לסיני", הוא מספר. "תפקידי היה לספק תחמושת לסוללות התותחנים. יום אחד הסמג"ד כינס אותנו, הנהגים, והודיע: 'אני זקוק למתנדב שייקח משאית ויפזר את התחמושת של פגזי הזרחן'. שתיקה השתררה. הכול ידעו שהמצרים אורבים לאותה משאית ומחפשים להנחית עליה טילי סאגר ואר-פי-ג'י. זו הייתה כמעט פעולת התאבדות. הבטתי סביבי. 'אני רווק, כולם בעלי משפחות', אמרתי בליבי, ומיד הרמתי את היד."

"עפתי באוויר"

בליל הושענא רבה, סמוך לחווה הסינית, צדוק מוביל את המשאית העמוסה. פתאום נשמע פיצוץ אדיר. "באותה שנייה, כאילו יד נעלמה שלפה אותי מתוך המשאית הבווערת", הוא נזכר. "עפתי באוויר ונחתי על החולות. הייתי כולי אפוף להבות. בזווית העין הבחנתי במשאית שהותכה ולא נשאר ממנה דבר. אפילו תותח שעמד רחוק התפוצץ בגלל החום."

הרב צדוק וקבוצה מתלמידיו. לקרב למורשת

התלהבו. "הם ראו שהלימודים משפיעים על הילד ומקדמים אותו, גם מבחינת הבנת הנקרא. אימהות רבות היו מבקשות ממני להשפיע על בעליהן שיתחילו ללכת לבית-הכנסת, לפחות בשבת. היית אומר להן להמתין בסבלנות עד שהילד ידע היטב את ה'שישי' ואז, כמיטב המסורת, יש להזיז טלית וסוכריות ולהוביל את הילד בקול ששון לבית-הכנסת. ברגע הזה לא תהיה לאב ברירה. הוא ילך עם בנו, יתענג על קריאתו, ויקבל בלב מתרונן את המחמאות..."

לרב צדוק ברור שזו שליחות שקיבל משמים: "אני מאמין שבעבור הפעילות הזאת הקב"ה השאיר אותי בחיים. זו מלאכת-קודש שמקרבת את הילד למורשת יותר מכל דבר אחר."

גיליונות
שיחת השבוע
 בעברית וברוסית
 מופצים בכל רחבי ארה"ב
 להזמנות ולפרסום אנא פנו:
917-892-4908
sh-usa@chabad.org.il

אתרוגים
פרי עץ הדר מקלבריה
 401 קינגסטון און.
 בין מונטגומרי לקראון סט.
 (ליד החנות 'כל טוב' ותחנת האוטובוס)
 כמדי שנה בשנה נסענו יחד גם השנה לקלבריה שבאטליה והבאנו אתרוגים מהודרים שנקלטו על-ידינו ובהשגחתנו, עם עוד משגיח תמידי אשר שם. השגחתו על כל האתרוגים שייקטפו רק מפרי עץ הדר כשר ומהודר. האתרוגים יפים ומהודרים מאוד, במחירים נוחים
 המועוניינים יפנו בהקדם לר' הרשל ש' שיפריין,
 טל' 917-407-1198 או לר' ש' הכהן זרחן, טל'
 (718) 909-8050 או (917) 755-6851. פקס (718) 483-9529
 Email: Qualitywsrogim@gmail.com
 בברכת כתיבה וחתימה טובה
 לשנה טובה ומתוקה, ומשיח נאו
הדר הוא לכל חסידינו

האבות בעקבות הבנים
 לדבריו, גם הורים שלא היו שומרי תורה ומצוות

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

במקומות המכוסים כדי שיצטרך ליטול אצבעותיו ולברך 'אשר יצר' בידיים טהורות. אבל ביום דיי שעשה צרכיו בשביל ליטול כאמור, מכיוון שצריך להתפלל אחר-כך.
 אסור למרוח על הגוף שמן נוזלי וכל תכשיר קוסמטי.
 אסור לנעול נעל או סנדל העשוי מעור, אבל מחומרים אחרים מותר ללא הגבלה. ויש מחמירים בנעל עץ, וכמורכן יש מחמירים בנעל עבה, המגינה על הרגל כמו עור.
 מחנכים בנים ובנות קטנים באיסור נעילת הסנדל, ואף בקטנים ביותר, אם אין חשש שייזנקו. אף מרחיצה וסיכה נמנעים, אם אין בכך צורך ממשי.
 בברכות השחר רבים אינם מברכים "שעשה לי כל צורכי". למנהג חב"ד, גם במוצאי הצום, כשנועלים נעליים, אין מברכים. ולמנהג הגר"א מברכים אז.
מקורות: שו"ע או"ח סי' תרי"ב, נ"ח, שו"ע אדמו"ר זקן, מטה אפרים וערוה"ש שם. שו"ע הלכה ומנהג או"ח ח"ב סי' רל, רס. נסעי בנריאל י"ב פ"ב ס"ט. ספר המנהגים חב"ד עמ' 47, 46, 59. קובץ 'מבית לוי' תשרי, עמ' מב.

צום הכיפורים
שאלה: מה הם הדברים האסורים ביום-הכיפורים?
תשובה: ביום-הכיפורים אסורים אכילה ושתייה, רחיצה, סיכה, נעילת הסנדל ויחסי אישות. כל אלו אסורים (לפחות) מזמן 'כניסת החג' עד זמן 'צאת החג' המופיעים בלוחות.
 אסור לשטוף את הפה. אם נתלכלך איבר כלשהו, וכן אם בבוקר יש הפרשה בעיניים, מותרת הרחיצה כדי הסרת הלכלוך בלבד, כי לא נאסרה אלא רחיצה של תענוג.
 עם הקימה בשחרית נוטלים ידיים רק עד קשרי האצבעות, אך הכוהנים נוטלים לנשיאת-כפיים את כל כף היד, כרגיל. במוצאי הצום נוטלים שוב את כל כף היד, כדי לשלול את התפשטות הטומאה לאחר סור קדושת היום, ולכן גם הכוהנים צריכים ליטול אז שוב. היוצא לשירותים בליל הצום אחרי התפילה, ייגע

Levi Hartman
 לוי הרטמן
 Office: 718-871-8282 x128
 Cell: 646-335-8818
 Fax: 718-633-0499
www.levifunding.com
 3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218
 דובר עברית

סופר סת"ם · HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
 321 Kingston Avenue
 718-221-2222
www.esofer.com
 A HaSofer Company